ПРАВЕЦ

Година 2013 / 2014
Број 1 / 2

Училишно списание
Revistë shkollore

DREJTIM

A newsletter published by Youth activism leading towards coexistence of diversities in the community — a project funded by European Union's EIDHR programme

СОЖИВОТ НА РАЗЛИЧНОСТИТЕ
BASHKËJETESËS SË SHUMËLLOJSHMËRISË
ЗБРАТИМУВАЊА
VËLLAZËRIM
ЗАЕДНО ВО ПРИРОДА
SË BASHKU NË NATYRË
СКОПЈЕ, ГРАДУ МОЈ
QYETI IM SHKUPI

This project is funded by European Union

The contents of this publication are the sole responsibility of WCI ANTIKO and Multikultura and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

ANTICO
Women's Civic Initiative

MULTIKULTURA

СОДРЖИНА

Содржина . . . .

Предговор директор Јованка Асպровска . . . .

Училишни активности УСПЕШНО СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТОТ „ПРЕКУ МЛАДИНСКИ АКТИВИЗАМ КОН СОЖИВОТ НА РАЗЛИЧНОСТИТЕ ВО ЗАЕДНИЦАТА“ . . . . .

Училишни активности ЗБРАТИМУВАЊЕ НА СЕПУГС **„АРСЕНИ ЈОВКОВ“** - СКОПЈЕ И СУГС **„**ЈАНЕ САНДАНСКИ**“ -** БИТОЛА . . . .

Училишни активности ЗАЕДНО ВО ПРИРОДА . . . .

Училишни активности **„БЕЗБЕДНИ УЧИЛИШТА – ХАРМОНИЧНА СРЕДИНА“ . . . .**

СКОПЈЕ ГРАДУ МОЈ ....

НАШИ ТВОРБИ . . . .

ЗАНИМЛИВОСТИ, ЗАБАВА , МУДРОСТИ . . . .

Ekipi gayetaris
Новинарска екипа : Моника Фимчева III-10, Хана Мифтари III-17,Софија Стојановска IV-10, Магдалена Сандева IV-10, Ардијан Ајази IV-16, Артиана Ајдини IV-13, Нермине Хамиди III-16, Христина Пијаковка II-12, Теа Бранова II-5, Синан Исмаили III-16, Сања Бошковсска II-1, Елена Крстевска I-11, Сара Попоска I-10, Еркан Џафери III-18, МинЕвер Точи III-18.
Ментори / Mentoret:

Марина Цветаноска - професор по македонски јазик и литература
Marina Cvetanovska - profesor nga gjuha letersia maqedone

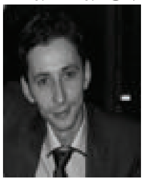

Шенаси Точи - професор по економија
Shenasi Toçi - profesor i lendeve ekonomike
Лектор: Розита Закева, професор по македонски јазик и литература
Lektor: Rozita Zakeva, profesor nga gjuha letersia maqedone

Почитувани!

Пред Вас е првото издание на училишниот весник „ПРАВЕЦ“ – „DREJTIM“, подготвен и уреден од учениците на СЕПУГС „Арсени Јовков“. Нашето училиште, според бројот на ученици е едно од најголемите во Република Македонија, но тоа е специфично и по разноликоста на етничкиот состав. Ме радува фактот што учениците од почетокот на оваа учебна година неуморно работеа и соработуваа, пишуваа, се дружеа и заеднички го подготвија нивното мултиетничко првенче наречено „ПРАВЕЦ“ – „DREJTIM“.

Претставува гордост да работите со деца кои ќе ви речат: „Кога имате една цел и пустината станува улица“. Нашите ученици имаа цел да се зближат, да истражуваат, да ги промовираат активностите на училиштето, да креираат и творат, да критикуваат и секако да укажат на важноста од изборот кој го прават во животот, од важноста на избор на вистински правец.

Драги професори, родители, децата ни се единственото богатство за кое вреди да се вложиме, нивниот успех е наш заеднички успех и гордост. Понекогаш можеме многу да научиме од нив, тие се искрени и чисти, наше е да им укажеме на вистинскиот правец и да ги негуваме универзалните човекови вредности кај нив, како што се љубовта, толеранцијата и желбата за успех и напредок. Токму поради тоа се гордеам со нивното дело, со сите нивни резултати кои ги постигнуваат во повеќето проекти во кои се вклучени, со нивните резултати постигнати во училиштето, а најмногу од сѐ ме радува фактот дека се иднината на оваа држава. Ги учиме да станат чесни и вредни луѓе и со задоволство да се сеќаваат на средношколските клупи.

Училишниот весник „ПРАВЕЦ“ – „DREJTIM“ ќе биде бележник и печат на најубавиот период од нивните животи, плод на несебичност и толеранција помеѓу различностите. Тој ќе сведочи дека мултикултурализмот веќе се трансформирал во интеркултурализам, кој е насочен кон отворените модели на култура, поттикнување на контактите и преплетувањата. Со ваква посветеност на младите генерации ќе можеме да се пофалиме дека вистинските универзални вредности можат да се достигнат единствено преку интеркултурен дијалог, без присила, базиран на рамноправно ниво.

Посакувам уште многу изданија и уште многу проекти со кои ќе ја покажеме нашата единствена цел – создавање генерации кои ќе бидат лојални и посветени на својата татковина.

Ви благодарам.

Të nderuar

Para jush është edicioni i parë i revistës shkollore „ПРАВЕЦ“ – „DREJTIM“, i përgaditur dhe redaktuar nga ana e nxënësve të SHMQSHJ “Arseni JOVKOV”. Shkolla jonë, sipas numrit të nxënësvë është një ndër shkollat me ma shumë nxënës në Republikën e Maqedonisë, por kjo është specifike edhe sipas përbërjes diversive etnike. Më gëzon fakti që nxënësit që nga fillimi i vitit shkollor me palodhsi kanë punuar, bashkpunuar, shkruar dhe së bashku e kanë përgaditur revistën e parë të përbashkët „ПРАВЕЦ“ – „DREJTIM“.

Paraqet krenari kur punoni me nxënës të cilët u thonë “ Kur kemi një qëllim edhe shkretira bëhet rrugë”. Nxënësit tonë kishin për qëllim që të afrohen, te hulumtojnë, ti promovojnë aktivitetet e shkollës, të krijojnë dhe të punojnë, të kritikojnë dhe padyshim për të treguar rëndësinë e zgjedhjes që e bëjnë në jetë, nga rëndësia e zgjidhjes në drejtimin e duhur.

Të nderuar profesorë, prindër, fëmijët na janë pasuria e vetme ku vlen të investohemi, suksesi I tyre është sukses dhe krenari e përbashkët. Ndonjëher mundemi shumë të mësojmë nga ata, ato janë të sinqert dhe të pastërt, e jona është tu tregojmë drejtimin e duhur dhe të kujdesemi për vlerat universale njerzore te ata, siç janë dashurija, tolerimi dhe dëshira për sukses dhe përparim. Prandaj, krenohem me veprimin e tyre, me rezultatet e arritura në të gjitha projektet në të cilat ishin të kyçur, me rezultatet e tyre në shkollë, kurse më së shumti krenohem me faktin që janë e ardhmja e këtij shteti. I mësojmë të jenë të ndershëm dhe me vlerë dhe me kënaqsi ti kujtojnë ulëset e shkollës.

Revista shkollore „ПРАВЕЦ“ – „DREJTIM“, do të jetë vulë e periudhës më të bukur në jetën e tyre, frut I tolerancës në mes të diversiteteve. Ai do të dëshmojë multikulturalizmi është transformuar në interkulturalizëm, I cili është drejtuar kah modelet e kulturave të hapura, nxitje të kontakteve dhe interferencave. Me këtë përkushtim ndaj gjeneratave të reja do të mund të lavdërohemi që vlerat universale mund të arrihen vetëm përmes dialogut interkulturor, pa forcë, bazuar në nivel të barabartë.

Dëshiroj edhe shumë edicione edhe shumë projekte me të cilat do ta tregojmë qellimin tonë të vetëm – krijimin e gjeneratave të cilat do të jenë lojale dhe të përkushtuar ndaj atdheut të tyre.

Ju falënderit

Училишни активности
УСПЕШНО СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТОТ „ПРЕКУ МЛАДИНСКИ АКТИВИЗАМ КОН СОЖИВОТ НА РАЗЛИЧНОСТИТЕ ВО ЗАЕДНИЦАТА“

„Учесниците на школата позитивно ја оценија целокупната имплементација на настанот и го изразија своето задоволство поради фактот што младите неколку дена од летниот распуст го исполнија квалитетно, научија нови работи за себе и за другите, но исто така беа анимирани и поттикнати да ги осознаат придобивките од граѓанскиот активизам, соживотот и споделувањето на заедничките интереси и приоритети.“

Во рамките на проектот „Преку младински активизам кон соживот на различностите во заедницата“ чија имплементација е овозможена од Делегацијата на Европската унија – Европски инструмент за демократија и човекови права и невладините интеретнички мрежи ЖГИ „Антико“ и „Мултикултура“ – Тетово, во СУГС „Арсени Јовков“, во учебната 2012/2013 успешно се реализираше првата фаза од проектот.

Во текот на месец април (17 и 19) беа одржани две работилници на тема „Мултикултурно општество“ и „Комуникациски вештини“ на кои учествуваа 50 ученици поделени во две групи со мешан етнички состав. Имајќи предвид дека успешноста на комуникацијата е значајна алка во процесот на интеракција, меѓусебно разбирање и градење на доверба, учениците се запознаа со основните правила за комуникација, разгледуваа позитивни и негативни примери за комуникација од секојдневниот живот и научија како да ги совладаат бариерите кои негативно влијаат на процесите на комуникација. Оваа тема предизвика голем интерес кај учениците, а практичните вежби беа повод за дискусија и анализа на нивното однесување во текот на спроведување на истите, односно за неправилностите и позитивните аспекти, кои самите ги воочија. Сепак, на крајот сите се согласија дека вештините на комуникација се учат и дека доколку се пристапи со добра волја, внимание и почитување кон другиот, нема да изостанат посакуваните резултати.

Вториот циклус работилници на темите „Ненасилна комуникација“ и „Активност во заедницата“ беа одржани на 14 и 17 мај, со цел учениците да ги совладаат техниките и вештините за водење на ненасилна комуникација и мирно разрешување на конфликтите. За време на работилниците, средношколците практично ги вежбаа теоретските насоки во однос на водењето ненасилна комуникација и дискутираа за своите ставови на теми блиски до младите. Сето тоа придонесе да разберат и научат како активно да слушаат, како да ги презентираат своите аргументи и како да ги трансформираат конфликтите во компромисно

Aktivitete shkollore
NGA AKTIVIZIMI RINOR DREJT BASHKËJETESËS SË SHUMËLLOJ-SHMËRISË NË KOMUNITET

“Pjesëmarrësit në konferencë vlerësuan pozitivisht zbatimin e përgjithshëm të ngjarjes dhe shprehën kënaqësinë e tyre për faktin se ditët të pushimeve të verës i mbushën me cilësi, mësuan gjëra të reja për veten dhe të tjerët, por edhe ishin të animuar dhe të inkurajuar të mësojnë në lidhje me përfitimet e aktivizmit qytetar, bashkëjetesës dhe për ndarjen e interesave të përbashkëta dhe prioriteteve. “

Në kornizat e projektit “ Nëpërmjet aktivizmit rinor drejtë bashkëjetesës së shumëlloshmërive në shoqeri” implementimi I së cilës është mundësuar nga Delegacioni I Bashkësis Europjane – Instrument Europjan për demokraci dhe të drejta njerzore dhe rrjetet joqeveritare interetnike IQG Antiko dhe Multikultura – Tetovë, në SHMQSH Arseni Jovkov, ne vitin 2012/13 me sukses u kry faza e parë e projektit.

Gjatë muajit prill (17 dhe 19) u realizuan dy puntori në temën “Shoqëri multikulturore” dhe “ Aftësi komunikimi” ku morën pjesë 50 nxënës të ndarë në dy grupe me përbërje të përzier etnike. Duke pasur parasysh se komunikimi është unazë e rëndësishme në procesin e interakcionit, të kuptuarit e ndërsjellt dhe ndërtimi I besimit, nxënësit u njoftuan me rregullat bazë të komunikimit, rishikuan shembuj pozitiv dhe negative të komunikimit të jetës së rëndomtë dhe mësuan se si ti prishin barierat që negativisht ndikojnë në procesin e komunikimit. Kjo temë sfidoi interest ë lartë te nxënësit, kurse ushtrimet praktike ishin rast për diskutim dhe analizë të sjelljes së tyre gjatë zbatimit të të njejtit, respektivisht parregullsitë dhe aspektet pozitive në të cilat hasën. Por, në fund të gjithë ishin të pajtimit se aftësit e komunikimit mësohen dhe se nese I qasemi me qëllim të mirë, kujdes dhe respekt ndaj të tjerëve, nuk do të mungojnë rezultatet e pritura.

Cikli i dytë i punëtorive në temat “ komunikime jo të dhunshme” dhe “Aktivitet në shoqëri” u realizuan më 14 dhe 17 maj, me qëllim që nxënësit ti mjeshtërojnë teknikat dhe aftësit për udhëheqje të komunikimit pa dhunë dhe zgjidhjen e konflikteve në mënyr paqësore.

Gjatë punëtorive, nxënësit praktikisht i ushtruan drejtimet teaorike të komunikimit pa dhunë dhe diskutuan për qëndrimet e tyre në tema për të rinj.

E gjith kjo, bëri që të kuptojnë dhe të mësojnë se sin ë mënyr active të ndëgjojnë, si ti prezentojnë argumentet e tyre dhe si ti transformojnë konfliktet ne

решение, без употреба на какво било насилство или агресивно однесување. Учениците на крајот заклучија дека нивните интереси и приоритети се релативно исти или слични без разлика на нивната етничка припадност, и што е најважно, се согласија дека преку конструктивна дебата, разбирање и почитување на другиот, можат да ги усогласат своите ставови и мирно да ги разрешат сите недоразбирања и конфликти.

Летна школа

Во периодот од 15 – 20 јуни 2013 во Охрид, 24 средношколци од четири мултиетнички училишта, меѓу кои и шест ученици од СУГС „Арсени Јовков“ имаа можност да се едуцираат, дружат и преку практични и креативни сесии да ги споделат своите идеи за развој на мултикултурализмот во нивните училишта и локални заедници.

За време на шестдневната Летна школа за мултикултурализам, учениците со поддршка на професорите и обучувачите успешно ги реализираа предвидените содржини и се покажа дека кај нив постои креативен потенцијал, посветеност и иницијатива за преземање конкретни активности кои промовираат заедништво, ненасилство, толеранција и соживот. Стекнатите вештини и знаења на учениците им помогнаа да подготват четири јавни акции поврзани со мултикултурализмот, чија имплементација започна во септември.

Учесниците на школата позитивно ја оценија целокупната имплементација на настанот и го изразија своето задоволство поради фактот што младите неколку дена од летниот распуст го исполнија квалитетно, научија нови работи за себе и за другите, но исто така беа анимирани и поттикнати да ги осознаат придобивките од граѓанскиот активизам, соживотот и споделувањето на заедничките интереси и приоритети.Учениците предложија и наредните години да се продолжи со организирање на ваков вид едукативни активности за младите и да се опфатат поголем број ученици.

vendime compromise, pa përdorimin e çfarëdo dhune apo sjellje agresive. Nxënësit arritën në përfundimin se interesat dhe prioritetet e tyre janë relativisht të njëjta ose të ngjajshme, pa dallim të të etnitetit që i takojnë, dhe çka është më me rëndësi, se u pajtuan që nëpërmjet të debateve konstruktive, të kuptuarit dhe respektimi I të tjerëve, mund ti përputhin qëndrimet e tyre dhe në mënyr që qetë mund ti zgjidhin të gjithë moskuptimet dhe konfliktet.

Shkolla verore

Në periudhën nga 15 to 20 qershor 2013 Ohër, 24 nxënës nga katër shkolla multi-etnike, duke përfshirë edhe gjashtë nxënës nga shkolla e mesme “Arseni Jovkov” patën mundësi për tu edukuar, shoqëruar dhe përmes sesioneve praktike dhe kreative për të ndarë idetë e tyre për zhvillimin e multikulturalizmi nëpër shkollat dhe komunitetet lokale.

Gjatë gjashtë ditëve Shkollë verore për multikulturalizëm, nxënësit me mbështetjen e mësuesve dhe trajnuesve arritën të zbatojnë me sukses përmbajtjen e planifikuar dhe treguan se ka një potencial krijues tek ata, angazhim dhe iniciativë në marrjen e veprimeve konkrete që promovojnë unitet, jo dhunës, tolerancën dhe bashkëjetesën. Aftësive të fituara dhe njohuritë e nxënësve ndihmuan për të përgatitur katër veprime publike që lidhen me multikulturalizmin zbatimi i të cilëve filloi në shtator.

Pjesëmarrësit në këtë shkollë vlerësuan pozitivisht zbatimin e përgjithshëm të ngjarjes dhe shprehën kënaqësinë e tyre për faktin se ditët të pushimeve të verës i mbushën me cilësi, mësuan gjëra të reja për veten dhe të tjerët, por edhe ishin të animuar dhe të inkurajuar të mësojnë në lidhje me përfitimet e aktivizmit qytetar, bashkëjetesës dhe për ndarjen e interesave të përbashkëta dhe prioriteteve. Nxënësit propozuan që edhe në vitet në vijim të vazhdohet me organizimin e aktiviteteve të tilla educative për të rinjë dhe të përfshihen numër më I madh I nxënësvë

Хуманитарна акција
„ХУМАНОСТА НЕ ПРИЗНАВА ГРАНИЦИ“

На 28 октомври 2013 учениците од СУГС „Арсени Јовков“ од Скопје, организираа јавна акција за собирање на финансиски средства, облека и играчки за помош на децата од Дневен центар за деца на улица од Шуто Оризари. Обединети во името на хуманоста, ние средношколците од нашето големо мултиетничко училиште одржавме хуманитарен музички настап на кој беа изведени песни од македонската, албанската, ромската, турската и српската музичка култура.

Публиката беше воодушевена од мултиетничкото единство што го покажавме и многу дарежливо донираа дел од својот буџет и сопственост во поддршка на овој хуман чин. Со оваа јавна акција, ние средношколците ја пренесуваме пораката за промоција и практикување на вредностите на мултикултурализмот и докажавме дека единствено со заедничко дејствување можеме да придонесеме за позитивен развој во општеството и да им помогнеме на оние на кои навистина имаат потреба од помош.

Aksion Humanitar Multietnik i Nxënësve të Shkollës të Mesme "Arseni Jovkov" Shkup

Në 28 tetor 2013 nxënësit e SHMK SHMQSH "Arseni Jovkov" prej Shkupi, organizuan aksion publik për mbledhjen e mjeteve finansiare, veshmbathje dhe lojra për fëmijët e Qendrës ditore për fëmij në rrugë nga Shuto Orizari. Të bashkuar në emër të humanizmit, nxënësit e kësaj shkolle multietnike mbajtën koncert bamirësie me muzikë maqedonase, shqipe, turke, rome dhe serbe. Publiku i kënaqur nga uniteti multietnik që nxënësit e treguan dhuruan bujarisht një pjesë e buxhetit të tyre si mbështetje e këtij akti human. Me këtë aksion publik, nxënësit e shkollës të mesme e përcjellin mesazhin e tyre për promovimin dhe praktikimin e vlerave të multikulturalizmit dhe treguan se vetëm duke vepruar së bashku mund të kontribuojnë për zhvillimin pozitiv të shoqërisë dhe ti ndihmojnë atyre që me të vërtet kanë nevoj për ndihmë.

Ky aktivitet u realizua në kuadër të projektit "Nëpërmjet aktivizmit të të rinjve drejt bashkëjetesës së daliimeve në bashkësi" ku qëllimi kryesor është rritja e rolit dhe aktivizmit tët të rinjve në promovimin dhe praktikimin e vlerave të multikulturalizmit dhe bashkëjetesës në komunitet. Projekti është finansuar nga Unioni Evropian në kuadër të Instrumentit Evropian për demokraci dhe të drejta të njeriut (EIDHR) ndërsa e implementon Iniciativa qytetare e femrave ANTIKO dhe Multikultura.

Отворена дебата „МУЛТИКУЛТУРАЛИЗАМ ИМА ЛИ ИДНИНА?!“

На 31-ви октомври 2013 год., беше организирана јавна акција, отворена дебата од областа на мултикултурализмот: „Мултикултурализам - има ли иднина?“. Заедно со своите професори и родители продискутиравме за бенефитите и импликациите кои мултикултурализмот ги носи со себе, но на крајот едногласно одлучивме дека сепак соработката и соживотот е начин за живеење во мултиетнички општества како нашето. Со оваа дебата ние учениците споделивме дел од својата порака за толеранција и негување на заедничките вредности. Оваа активност е реализирана во рамките на проектот „Преку младински активизам кон соживот на различностите во заедницата“ чија главна цел е зголемување на улогата и активизмот на младите во промовирањето и практикувањето на вредностите на мултикултурализмот и соживотот во заедницата.

Пишуваат: Моника Фимчева III-10
Ардиан Ајази IV-16

Debat e hapur “Multikulturalizmi – a ka ardhmëri?

Nxënësit e shkollës të mesme “Arseni Jovkov” prej Shkupi, në 31.10.2013 në kuadër të aksioneve lokale, organizuan debat nga fusha e multikulturalizmit:. Së bashku me profesorët dhe prindërit diskutuan për përfitimet dhe implikimet të cilat multikulturalizmi i sjell me vete, por në fund unanimisht vendosën se kjo është një mënyrë e jetesës në shoqëritë multikulturore siç është e jona. Me këtë debate nxënësit përcollën një pjesë e mesazhit të tyre për përkujdesjen e tolerances dhe respektimin e vlerave të përbashkëta.

Ky aktivitet u realizua në kuadër të projektit “Nëpërmjet aktivizmit të të rinjve drejt bashkëjetesës së daliimeve në bashkësi” ku qëllimi kryesor është rritja e rolit dhe aktivizmit të rinjve në promovimin dhe praktikimin e vlerave të multikulturalizmit dhe bashkëjetesës në komunitet.

Пишуваат: Моника Фимчева III-10 и
Ардиан Ајази IV-16

ЗБРАТИМУВАЊЕ НА СПУГС„АРСЕНИ ЈОВКОВ“ - СКОПЈЕ И СУГС„ЈАНЕ САНДАНСКИ“ - БИТОЛА

„Одовде тргнавме со автобус во кој ечеше песна. Бевме ученици од мешан етнички состав: Македонци, Албанци, Турци, Босанци и Роми, но тоа воопшто не ни пречеше бидејќи секогаш сложно работиме во сите проекти.“

Нашето училиште СУГС „Арсени Јовков“ е дел од Проектот за Меѓуетничка интеграција во образованието, кој во Република Македонија се спроведува преку УСАИД и Министерството за образование. Досега, преку многу проекти покажавме што значат разликите и стереотипите во секојдневниот живот и сите заедно успешно ги совладуваме препреките.

Со поддршка на УСАИД оствaривме збратимување со Средното економско училиште „Јане Сандански “ од Битола, а за впечатоците и импресиите од оваа средба говорат фотографиите.

По неколку договарања и преговарања конечно отпатувавме во Битола во Средното економско училиштето „Јане Сандански“, каде што се запознавме со ученици на наша возраст. Одовде тргнавме со автобус во кој ечеше песна. Бевме ученици од мешан етнички состав: Македонци, Албанци, Турци, Босанци и Роми, но тоа воопшто не ни пречеше бидејќи секогаш сложно работиме во сите проекти.

По долгиот пат пристигнавме во Битола, градот кој е трет по големина во нашата татковина, градот кој што е познат по својот Широк сокак по тоа што е културен, образовен, индустриски и научен центар. Тука се наоѓаат и дел од конзуларните претставништва и се разбира Музејот на таткото на турската нација Кемал Ататурк.

По симнувањето од автобусот убаво нè пречекаа директорката на училиштето и дел од професорите.

VËLLAZËRIM I “ARSENI JOVKOV” – SHKUP DHE “JANE SANDANSKI” - MANASTIR

Erdhi edhe dita për të shkuar në Manastir, ditë të cilën e prisnim me padurim që të udhëtonim deri në Manastir për të vizituar shkollën “Jane Sandanski” shkollë e mesme ekonomike siq jemi edhe ne. Erdhi dita enjte ku në 8 të mëngjesit u mblodhëm të gjith ku ishim të përzier edhe nxënësa nga paralelet shqiptare dhe nga ato maqedone, por për ne nuk është ndonjë gjë e quditshme sepse gjithmonë të gjitha projektet e shkollës ne i kemi realizuar së bashku. Dhe siç thash edhe më herët u mblodhëm të gjithë dhe u nisëm drejt autobusit i cili po na priste para shkollës sonë, hypëm të gjithë u vendosëm dhe u nisëm duke kënduar e duke qeshur të gjithë sëbashku... Pas gjithë asaj rruge të gjatë mirëpo edhe zbavitëse më në fund arritëm në qytetin e bukur të Manastirit, qytet i cili njihet si qyteti i 3 më i madh ne shtetin tonë, me e rëndësishmja është se po në këtë qytet para 105 viteve është formuar alfabeti i gjuhës shqipe, gjithashtu është e njohur edhe për sokakun e saj të gjër, është qytet kulturor, industrial dhe siq e dijmë vendi ne te cilin gjinden shum zyra konsullore dhe babau i nacionalitetit turk Kemal Ataturk. Pasi që zbritëm nga autobusi para na prisnin drejtoresha dhe disa nga profesorët e asaj shkolle të cilët na mirëpritën me ngrohtësi, pastaj na vendosën në sallën e tyre sportive ku na prisnin disa nga nxënesit e asaj shkolle me të cilët u njoftuam dhe na priten shum mir.

Pas disa minutave na treguan se kishin pregaditur aktivitete të ndryshme që ne te zbaviteshim, dhe ku morem pjes te gjith nxënesit ku disa luanin ping-pong disa basket disa shah poashtu kishin pregaditur edhe

Впечатокот беше - прекрасно училиште и уште подобри домаќини. Се забавувавме, дел од учениците играа пинг-понг, кошарка, а поверќето слушавме музика, пуштавме песни кои ги опишуваа нашите градови. Потоа имавме мал концерт девојче од нивното училиште ни свиреше и пееше на гитара, а ученички од нашето училиште пееја на албански јазик. Се разбира, бидејќи од нашето училиште има и ученици кои се први за играње се фативме и направивме едно големо оро, па дури и професорите се фатија на орото. Оро, кое беше исполнето со многу насмеани и задоволни лица.

Потоа го посетивме музејот на Мустафа Кемал Ататурк, водичи ни беа учениците. Музејот беше прекрасен и многу научивме, потоа прошетавме по кафулињата по Широк сокак и се запознавме подобро меѓусебно. Како што се вели сè што е убаво кратко трае и дојде време за враќање назад. Како што дојдовме со песна така и тргнавме.

Оваа посета беше убава можност да стекнеме нови пријателства, меѓусебно подобро да се запознаеме и да се дружиме. Ги очекуваме учениците од „Јане Сандански" да го посетат нашиот град и училиштето, дотогаш ќе се допишуваме на Фејсбук.

Пишуваат: Софија Стојановска и
Магдалена Сандева IV – 10

një mini koncert për ne ku këndoi një vajz e shkollës J.S. mirëpo pas asaj edhe dy nxënese të shkollës sonë nga paralelet shqiptare kënduan disa këngë ku të gjithë sëbashku po i shijonim ato momente.

Pas asaj kuptohet pasi që kemi nxënesa shum qejfli si themi ne shqiptarët filluan të gjithë të këndonin dhe të vallzonin me kënge të ndryshmë qytetare ku u kapën ne valle jo vetëm nxënesat por edhe profesorët ku të gjithë së bashku të qeshur po zbaviteshim jasht mase, mirëpo për fat të keq kjo festë duheshte të mbaroj këtu, sepse do të na dergonin në muzeun e Kemal Ataturk. U nisem te gjithë sëbashku edhe nxënësit e shkollës tonë edhe ata të J.S. per ne muze ku rrugës pamë shumë ndertime të bukura antike dhe nxënesat e asaj shkolle po na i shpjegonin të gjitha kur ku dhe si kanë ndodhur ato ngjarje. Muzeu ishte mahnitës kishte shumë gjëra interesante të cilat nuk i kishim parë ose ndëgjuar ndonjëherë ne jetën tonë. Pasi që vizituam muzeun kishim kohë të lirë për te shëtitur ku te gjith vendosem të shkonim ne ndonje kafe për tu relaksuar dhe per tu njoftuar më mirë ndërmjet vete. Mirëpo gjdo gjë e mirë ka edhe ndonjë të keqe dhe e keqja e këtij ekskurzioni ishte se kishte ardhur koha për tu kthyer në Shkup. Edhe pse ishte një ekskurzion i vogël ne kaluam jasht mase bukur, dhe shpresojmë se edhe ata janë kënaqur si ne dhe presim që në të ardhmen të kemi kontakt që edhe ata të vijnë në qytetin tonë dhe ti njoftojmë me bukurit dhe historit e Shkupit.

ARTIANA AJDINI IV-13

Училишни активности
ЗАЕДНО ВО ПРИРОДА

„Ученикот Един Халим учествуваше во натпреварот по фотографски вештини и успеа да го стави во кадар секој сегмент од манифестацијата. Неговиот труд беше награден, тој го освои второто место и му доделија сребрен медал“

Проектот „Средношколски игри“ кој на 05.10.2013 год. се одржа на Средно Водно беше во организација на ЗГ СФЕРА Скопје и со поддршка на Град Скопје. На Манифестација учествуваа ученици од сите средни училишта на Град Скопје под слоганот „Заедно во природа“.

„Средношколски игри“ вклучи различни активности (крос, натпревари во знаење, уметнички вештини, ориентација, еколошки-зелени игри, забава...), а сè со цел да ги поттикне средношколците да развијат свесност за потребата и неопходноста од нивен редовен престој во природа со цел подобрување и унапредување на нивното психофизичко здравје.

Учениците во координација на своите наставници и организаторите на манифестацијата, ги следеа активностите во период од 10:00 ч. до 13:00 ч. Нашето училиште, СЕПУГС „Арсени Јовков“, учествуваше во повеќе средношколски игри: натпревар по актерска игра, потрага по скриеното богатсво, натпревар по новинарски и фотографски вештини. Учениците Харис Џоковиќ

и Амела Дрпљанин учествуваа во натпреварот по актерска игра со драматизацијата „Мажот и кладилницата“.

Ученикот Един Халим учествуваше во натпреварот по фотографски вештини и успеа да го стави во кадар секој сегмент од манифестацијата. Неговиот труд беше

Aktivitete shkollore
SË BASHKU NË NATYRË

“Nxënësi Edin Halim ishte pjesmarës në garën për fotografi dhe arriti që të vendos në kuadër të gjitha segmetet e manifestimit.

Mundi tij ishte i shpërblier,ai fitoi vendin e dytë dhe ju dha medalja e argjentë”

“Projekti lojrat të shkollave të mesme” I cili u mbajt në datën 05.10.2013

në Vodnon e mesme ishte organizuar nga ZGSFERA –Shkup dhe me perkrahje të Qytetit të Shkupit.

Në këtë manifestim pjesëmarës ishin nxënës nga të gjitha shkollat e mesme të Qytetit të Shkupit me slloganin “SË BASHKU NË NATYRË”

“Lojrat të shkollave të mesme” përfshinin aktivitete të ndryshme (Kros, garat të diturisë, shkathtësi artistike, orijentim, lojra ekologjike të gjelbërta, argëtim..)

E gjithë kjo u bë me qëllim që ti nxit nxënësit të shkollave të mesme që të vetëdisohen për nevojën e zhvillimit të tyre në natyrë me qëllim të përmirsimit të shëndetit të tyre psiho-fizik.

Nxënësit në koordinim me profesorët e tyre dhe organizatoren e manifstimit I ndjekin aktivitetet në

награден, тој го освои второто место и му доделија сребрен медал.

Учениците Елдин Јуковиќ и Влатко Јакимовски го бараа скриеното богатство.

Сите активности на овој настан ги поттикнаа и создадоа за дружба, учење и запознавање со нови знаења, а натпреварувачкиот карактер овозможи истражување и учење, тренирање и вежбање, уметнички и естетски развој.

Пишува: Христина Пијаковска II - 12

periudhën nga ora 10-13. Shkolla jonë SHMQSH ARSENI JOVKOV ishte pjesmarës në disa lojra: gara në aktrim,ndjekje pas pasurisë së fshehur, gara në aftësi për gazetari dhe fotografi.

Nxënësit Haris Xhokovic dhe Amella Ndrplanin ishin pjesmarës në garën për aktrim me dramatizimin e “BURI DHE BASTROJA”

“Nxënësi Edin Halim ishte pjesmarës në garën për fotografi dhe arriti që të vendos në kuadër të gjitha segmentet e manifestimit. Mundi tij ishte i shpërblyer, ai fitoi vendin e dytë dhe ju dha medalja e argjent”

Nxënësit Eldin Jukovic dhe Vlladko Jakimovski kërkuan pas pasuris së fshehur.

Gjitha aktivitetet e kësaj ndodhie I nxitën nxënësit për shoqerim, mesim dhe pasuri me njohuri të reja, ndërsa karakteri garues ju mundësoi kërkim dhe mësim trajnim ushtrim si dhe zhvillim estetik dhe artistik.

Училишни активности „БЕЗБЕДНИ УЧИЛИШТА – ХАРМОНИЧНА СРЕДИНА“

„Ние децата учиме од она што го гледаме. Ако живееме со охрабрување од страна на оклината и нашите родители стекнуваме самодоверба, ако живееме со толеранција и ние се учиме на трпение, ако не пофалат за тоа што го правиме и ние ќе возвратиме со почит и посветеност. АКО ЖИВЕЕМЕ БЕЗ НАСИЛСТВО, УЧИМЕ ДЕКА СВЕТОТ Е ПРИЈАТНО МЕСТО !!!“

Образованието и училиштето се едни од најважните алки во сечиј живот, алки со чија помош се движиме напред и ја создаваме на нашата иднина. Безбедно и безгрижно детство е сон на секое дете. Безбедноста на учениците и вработените се основни човекови потреби и права, но за жал, насилството е присутно во училишните средини и го намалува квалитетот на воспитно – образовниот процес. Заради превенција од насилство во училиштата, од минатата година е во тек проектот „Безбедни училишта – хармонична средина“. И нашето училиште СУГС „Арсени Јовков“ активно е вклучено во сите активности: спортски, музички и литературни манифестации кои имаат за цел да ја подобрат атмосферата во училиштето, да го подигнат нивото на толеранција меѓу младите луѓе и да создадат здрава и пријатна атмосфера за учење и напредување. „Заедно против насилството“ – беше слоганот на музичката манифестација која се одржа во Градскиот парк во средината на септември. На Манифестацијата учество земаа повеќе средни училишта на Град Скопје, претставници од Министерството за внатрешни работи, претставници од OSCE, претставници од Град Скопје, наставници, ученици, родители и граѓани кои ги слушнаа пораките упатени за мир, толеранција и соживот.

Ние децата учиме од она што го гледаме. Ако живееме со охрабрување од страна на околината и нашите родители стекнуваме самодоверба, ако живееме со толеранција и ние се учиме на трпение, ако нè пофалат за тоа што го правиме и ние ќе возвратиме со почит и посветеност. АКО ЖИВЕЕМЕ БЕЗ НАСИЛСТВО, УЧИМЕ ДЕКА СВЕТОТ Е ПРИЈАТНО МЕСТО!!! Почитувани родители, наставници, професори живејте во мир и вашето дете ќе живее во мир!

Пишува: Теа Бранова II-5

Aktivitete shkollore SHKOLLA TË SIGURTA – MESI HARMONIK

Shkollimi dhe shkolla është rrethi kryesor i seciles jetë, rrethi i cili na ndihmon të ecim para dhe të formojmë ardhmërin tonë dhe fëmijeri të sigurtë. Siguria e fëmijëve dhe të punësuarve janë të drejtat kryesore, po për fat të keq dhuna është aktuale në mesin e shkollave dhe zvogëlon kualitetin e procesit të sjelljes për ndodhitë të dhunave në shkolla vitin e kaluar.

Jemi në rrjedh me projektin shkollimi i sigurtë dhe mesi harmonik, shkolla jonë SH.M.Q.SH “Arseni Jovkov” është kycyr në shumë aktivitete të ndryshme si të sportit, muzikës, literaturave të ndryshme dhe manifestime të cilat kanë për qëllim për ta përmisuar atmosferën, për ta ngritur nivelin e tolerancës mes të rinjve, njerëzve, për të formuar atmosfer më të mirë për mesim dhe përparim.

Të gjithë së bashku kundër dhunës- ku u mbajtë një tubim muzikor në parkun Qendër, kah mesi i muajit Shtatorë, në këtë manifestim morën pjesë shumë shkolla të mesme të qytetit të Shkupit, përfaqesues të Ministris së Punëve të Brendshme, përfaqesues të OSBE, përfaqesues të Qytetit të Shkupit, arsimtar, nxënës, prind, dhe për të gjithë qytetarët të cilët kishin interes për të dëgjuar porosit të cilat ishin shumë domethënëse , për qetsin, tolerancën dhe jetesën e fëmijëve.

Ne femijët mësojme nga ajo që shohim, nëse jetojmë në mbështetjen e prindërve, ne arrijme vetëbesim, nëse jetojmë në tolerancë neve mesohemi me durim, nëse jetojmë me lëvdata neve mesohemi të vlersojmë.

Nëse jetojmë pa dhunë, mësojmë që bota është vendi i përshtatshëm.

Të nderuar prind, mësues dhe profesor, jetoni në qetësi që dhe fëmija i juaj të jetojë i qetë!!!

ЕСЕЈ

СКОПЈЕ, ГРАДУ МОЈ

Дали доколку би го поминала пола свет за да најдам вакво прекрасно место каде што се наоѓам сега, би била среќна? Дали би можела да го напуштам родниот крај и да заминам? За мене тоа сè уште ќе остане неодговорено прашање. Но, сепак, постојат луѓе кои што не го вреднуваат доволно она што го имаат сè додека не го изгубат.

Скопје е главен град на Република Македонија. Некои го сакат, возвишуваат, почитуваат и со пот и свои раце го градат за биде онаков каков што е сега, додека пак други едвај чекаат да си заминат од него, но тоа е затоа што не ги знаат доволно убавините, кои тој ги поседува.

Скопје ќе биде запаметен и одбележан по големиот земјотрес, кој се случи во 1963 година. Во него, загинаа околу 2000 скопјани, но негова изградба потоа беше подвиг по кој Скопје го доби новиот грациозен изглед. Старата железничка станица, денес е музеј и претставува симбол за потсетување на големиот земјотрес. Часовникот на станицата е засекогаш запрен на фаталните 5 часот и 17 минути изутрина. Скопје повторно се изгради и стана гордост на светската солидарност – велеа постарите. И така и беше, Скопје повторно се гради одново, добива нов лик – споменици, музеи, мостови, сето ова е само дел од него, но граѓанаите секако очекуваат и уште многу многу работи кои треба допрва да се реализираат.

Во секоја друга земја или град како и да е, колку и да се убави и величевствени нејзините убавини, најмило ќе ми остане Скопје, бидејќи тука е моето срце, моите пријатели, местото каде што сум израснала и каде што ќе останам. Но, тука не застануваме, Скопје секако го краси ноќниот живот, културните настани и традицијата. Ноќните светла, автомобилите, преполните ресторани, патиштата и толпата луѓе кои како мравки се шетаат низ улиците на главниот град, е едно од поубавите нешта што ми оставаат голем впечаток. На Плоштадот Македонија, пак, кој плени со барокните згради, секогаш се случува некој настан, како на пример Белата ноќ и Ѕвезденото небо за Тоше, кои секоја година се одбележуваат.

QYETI IM SHKUPI

Gjëja më e shtrenjtë! Vendi ku u lindëm e u rritëm, ku morëm mësimet e fëmijërisë, ku jetuam gëzimet dhe hidhërimet tona. Aty u formuam, hodhëm hapat e parë dhe nisëm rrugën e jetës...

Vendlindja është kjo tokë, këta gurë e drurë që në çdo moment na kujtojnë origjinën tonë. Lavdia e të parëve është dritë për pasardhësit! Është thirrja e kohës për të njohur Vendlindjen dhe kushtrimi i të parëve për të dashur atdheun.

Shkupi është vendi më I bukur për mua duke pasur parasysh të gjitha bukuritë që I ka ai qytet. Ai është kryeqiteti dhe zemra e Maqedonisë. Gjatë periudhës Ilire ka qenë kryeqendra e Dardanisë dhe njihej me emrin Scupi dhe dikur ky qytet ishte qyteti me popullatën më të madhe shqiptare në botë.

Në kohët e sotme Shkupi është bërë një qendër e madhe diplomatike, politike, ekonomike, kulture dhe akademike e Maqedonisë. Ai është fryma e lirisë, fryma e besimit islam dhe fryma e të gjithë njerëzve që shkuan në mërgim dhe e braktisën këtë vend.

Ai është një vend shumë turistik, për shkak monumenteve të ndryshme historike.

Ndër bukuritë dhe monumentet e Shkupit janë: Ura e gurit, Çarshia e vjetër, Sheshi Skenderbeu, Xhamitë e ndryshme, Kalaja dhe shumë bukuri tjera.

Ato që më tërheqin mua në këtë qytet janë xhamitë të cilët janë të ndërtuara qysh në kohrat e lashta dhe e zbukurojnë edhe më shumë këtë vend. Edhe pse në këtë vend dikur ka pasur 133 xhami, por pas braktisjes se Osmanlive, Shkupi ka ra nën okupimin Serb, te cilet i kan rrënuar shumicën e xhamive, e deri tash ne Shkup kane mbetur vetem 28 Xhami, por numri i xhamive po rritet në rethinen e Shkupit. Sot kemi 125 xhami në Shkup dhe rethinen e tij.

Како и да е, секој пат можеш да се судриш со некој другар или познаник од минатото... Портата Макдонија и уште многу други градби се опколени со денешните млади, кои трагаат по нови авантури, секако се фотографираат со цел да остават некој драг спомен во сеќавањата на сите нас...

Катерина Тренчевска III -12

Ноќ, предолга ноќ. Дејството се случува во главниот град, Скопје. Петок е. Се симнувам од 57-ца на добро познатата автобуска станица - Рекорд. Имаше гужва, многу гужва, луѓе, стари, млади... Сите некаде одат, а јас решив да бидам нем набљудувач на мојот град и луѓето во него.

Најпрво тргнав кон Плоштадот Македонија каде беа собрани повеќе друштва, кои ги чекаа своите другари и беа решени ноќта да ја поминат во некој од добро познатите кафулиња или клубови. Потоа се упатив кон кејот на реката Вардар. Од спротивната страна во блескава светлина се издигаа повеќето нови згради кои му даваа прекрасен изглед на кејот. Тргнав да пешачам, од десната страна се наоѓаа актуелните ресторани: Дион, Ања, Торос... од каде што ечеше музика и се слушаа весели гласови. Класика, две-три другарки, колеги седнати муабетат за изминатата недела и престојниот викенд.

Сакав да видам и што се случува во паркот, па тргнав натаму. Како што се движев по патеката наидував на парови кои седеа на некоја од клупите, исто така можеше да се сретнат и некои стари луѓе кои решиле да се прошетаат и да се одмораат во друштво на нивните пријатели. Одејќи по патот, здогледав една слободна клупа и решив да седнам. Беше многу тивко се слушаше само жуборењето на реката и пеењето на штурците. Почнав да размислувам за она што го видов пред малку. Мојот град... Можеби не е некоја метропола како Лондон, како Париз, но знам дека никогаш нема да можам да го заменам со некој друг град и каде и да отидам секогаш ќе се враќам во моето Скопје.

Се потсетувам на стиховите на Владо Јаневски во неговата песна: „Можеби немаме цркви со златни кровови, но овој народ е најбогат на свет со песни, вино и пријатели. Само дома си е дома!“

Габриела Костовска III – 12

Përvec këtyre e kemi edhe urën e gurit e cila eshte nje nder monumentet historike te Shkupit, e ndertuar ne shekullin XV dhe lidh brigjet e lumit ***Vardar***. Thuhet se atë e kanë ndertuar Romaket por është rrënuar, me ardhjen e Osmanlive , ura u rindertua dhe sot është monumenti më i madh dhe simboli i qytetit te Shkupit. Vlen të ceket se Shkupit një dëm të madh I shkaktoi edhe tërmeti që ndodhi në vitin në 1963 ku ura e gurit u shemb tërësisht dhe pastaj u rindërtua nga banorët e saj.

Ajë që e bën më të bukur këtë qytet është padyshim Kalaja e tij, mbizotëron mbi qytet. Në kohen neolite dhe ne kohen e bronzit është ndërtuar, pastaj eshte rindërtuar gjatë sundimit të Perandorit *Justijani I*, ndërsa në vitin 518 ka patur nje tërmet i cili e ka dëmtuar rëndë por përsëri është rindertuar.

Çarshia e vjeter eshte pjesa me e vjeter e qytetit te Shkupit e cila eshte pjes e pandashme nga Kalaja e Shkupit, sot aty gjenden 2 hamame, Hamami i Daut Pashes dhe Çifte Hamami, gjithashtu ne çarshine e vjeter esht edhe Bezisteni, pastaj aty jane edhe 3 Hane , Kurshumli-Hani,Kapan-Hani, dhe Suli-Hani, dhe ne te gjenden 2 kisha. Gjithashtu ne çarshinë e vjeter ka edhe shum shitore dhe zanate te vjetra, por pas termetit ne vitin 1963 shumica e objekteve jane rrenuar edhe jane demtuar.

Sa i përket ekonomisë mund të themi se Shkupi e ka të zhvilluar ekonominë duke pasur parasysh se ka pozitë të mirë gjeografike dhe kjo pozitë është falë lumit Vardar. Pozitë të mirë gjeografike ka sepse kalojnë rrugë shumë të rëndësishme ndërkombëtare.

Një Pazar më i njohur në këtë qytet është edhe Bitpazari ku bëhet shkëmbimi i shumë mallrave dhe shërbimeve, pikërisht për këtë shkak ai është atraksion i këtij qyteti.

Në shkup jetojnë një numër i konsiderueshëm i popullsisë duke përfshi nacionalitete të ndryshme si: Shqiptarë, turq, maqedonasë, romë, vllehë, serb, boshnjakë etj.

Duke pasur parasysh gjithë këto nacionalitete që jetojnë, vlen të cekim se ndodhin edhe shumë përleshje në mes tyre, veçanarisht shiptarëve dhe maqedonasve, ku shumica prej tyre përfundojnë në mënyrë tragjike.

Andaj porosia ime për të gjithë rininë shqiptare dhe maqedonase është se ne jemi faktorë kryesorë që mund ti ndalim këto përleshje dhe ato përleshje ti shëndrojmë në toleranca mes njëri tjetrit dhe në respektim të kulturave të njeri tjetrit dhe vendit tonë Shkupit ti japim një pamje të multikulturës ashtiu si ka qenë edhe më parë.

Punoi: Sinan Ismaili

НАШИ ТВОРБИ

Неодамна во Чаршиската книжарница беше промовирана книгата „Стихови кои зборуваат“ на младите автори Еркан Џафери и Миневер Точи, ученици од 3-18 во СУГС „Арсени јовков“. Како што велат тие стиховите запошнале да ги пишуваат на единаесет години, а со задоволство овие наши млади поети најавуваат и нови збирки поезија па можеби и проза.

PËR JU

Dashurinë ndaj jush
Nuk mund ta rezistoj
Dashurinë për ju
Nuk mund ta mohoj.

Për çdo ditë unë Zotin lus
Dashurinë tënde ndaj meje
Sa më shume ta shtoj.

A thua valle respektin tënd nuk e meritoj?

Mendoja se të urreja
Por ai mendim ishte
Prej dashurisë së madhe që për ty ndjeja.

Fjalët tua tek unë jetojnë
Dhe asnjëher nuk do t'i harroje.

Ndoshta të gjithë do të mund t'i gënjeja, urreja e mashtroja,
Po për ju këtë asnjëhër këtë se mendoja.

Ndoshta kishte qen këtë
Më mirë të mos tju takoja?

Falenderimi i takon vetëm Allahu Fuqiplotë
Që në mesin e këtyre njërezve sot po jetoj.

Allahun falënderoj
Që me këta njerëz më begatoj.

Erkan Xhaferi III-18

JETIMI

Në skaj të rrugës rrin
I shkreti jetim
Qane pa ndalim e thotë
O Zot pse më more babin tim
Sa shumë e deshta
E sa shumë më deshti
Një semundje e rëndë atë e shkatërroi
Por para meje këtë se tregoi
Ishte ende i ri por sëmundja i pat hy
Ai shkoi në një botë
Që kurrë nuk mundet me u kthy
Jam i varfër e jam jetim
Skam para për t'ia vendosur
Gurrët babit tim
Kjo gjë shumë më mundon
Jam i vogël e askush në punë s'më pranon
Dal në rrugë këpucë pastroj
Fitoj ca para
Sa bukë nënës në shtëpi ti dërgoj
Nëna e shkretë mërzitet shumë
Zemra e shretë po i digjet shkrum.

Minever Toçi III-18

МАКЕДОНИЈА

Чекориш по бесконечноста,
сјајна,
безвременска,
измиена од солзи
од дождови,
од виори...
Постоиш во зракот,
во здивот,
во зората,
во мирисот на јоргованот
што ме плени
со опојноста.
Занесна убавина,
житородна,
насмеана
во сонце искапена
Татнееш со грмеж
и моќна
и силна,
и бескрајна
излеана во крв
издигната над светот.
Се вивнуваш со крик
во универзумот
од пепелот и правта
огнен Феникс
бесмртен и вечен,
огнени крилја
вперени кон Сонцето.
Неговото внатрешно
јадро
те храни и полни
со љубов и надеж.
Блеснуваш на небото
и крикнуваш моќно
О Македонијо
бесмртна и вечна.

Христина Пијаковска II-12

Само еден чекор

Врни повторно во мојата длабочина.
Боли, таа тага и неуспех, а сепак има знаци на среќа.
Се е толку возбудливо, а страшно
толку ново, но во суштина започнато многу одамна.

Тешко е, многу тешко кога си збунет,
кога имаш висини и падежи,но ако ги нема како би живееле.
Но некогаш се е толку променливо
што се плашиш да направиш еден единствен чекор.

Тој, еден чекор кој е определувач на судбината,
или ке те истурка на целта или пак ке те турне на дното.
Само еден чекор.

Само еден чекор е некогаш доволен да го почуствуваш
падот од самиот врв,ветерот кој ќе струи низ
ушите со голема брзина.
И ете пак сме долу.

На самиот почеток.
И пак чекор по чекор,
скала по скала
до врвот и назад.

Сања Бошковска I-11

Kultura e Facebook-ut

Të rinjtë dhe adoleshentët e ditëve të sotme janë të pasionuar pas internetit, të posedosh një adres facebook-u apo në rrjetet të tjera sociale , për të rinjtë nuk është thjeshtë vetëm një argëtim, por është kthyer në domosdoshmëri.

Gjatë kësaj periudhe facebook dhe interneti po shihen si një prej mundësive më të mira për tu argëtuar, e për të kaluar kohën e lirë e cila ndonjëher zgjatë me shume se sa duhet. Facebook është ky rrjet i cili konsiderohet si rrjeti social më i madh në botë.

Themeluesi i ketij rrjeti social është personi i quajtur Mark Zuckerberg i cili këtë inovacion e përhapi në vitin 2004.

Ky rrjet social përvec krijimit të mundësis për njohjen e miqësive të reja u kthye në një forum për shkëmbimin e mendimeve mes njerëzve dhe sidomos mes të rinjëve, është rrjet i cili u bë shkak që të krijohen lidhje më të aferta e më të gjëra, duke i kthyer rrjetet sociale në pjesë të pandarë të jetës së shumë njerëzve, duke i lënë anash pasojat pozitive dhe negative në jetën e tyre.

Përdorimi i tepërt i internetit sjell deri te krijimi i disa problemeve siç janë: 1.Streset dhe 2.Sëmundjet Psiqike.

Kohëve të fundit disa avokat deklaruan se facebok ka qenë shkaktari i 1/5 së divorceve në Amerikë.

Do të ishte shumë më mirë që faqe të tilla si facebook të shfytëzoheshin për miqësi dhe harmoni mes njerëzve e jo për shkaqe të papëlqyeshme për shoqerin.

Efekt tjetër negativ i cili shkaktohet nga ky rrjet është Depresioni –dhe kjo ndodh kur ne kemi përdorim të pa kontrolluar dhe të pa kufizuar.

Në përgjithesi përdoruesit e rinjë janë më të prirur të shpenzojnë më shumë kohë në facebook se sa të kalojnë momente të bukura me familjen.

Kurse në këndveshtrimin tjetër kemi krijimin e marëdhënieve shoqërore më të gjëra me të tjerët si dhe një jetë të përmbushur me efekte pozitive tek të rinjtë.

Nga e gjithë kjo mund të vijmë në perfundim se jeta jonë nuk mund të paramendohet pa rrjet kycës të internetit, por ky rrjet të dihet se si të përdoret, kur të përdoret dhe për cfar arsye të përdoret.

Punoi Hana Miftari III-17

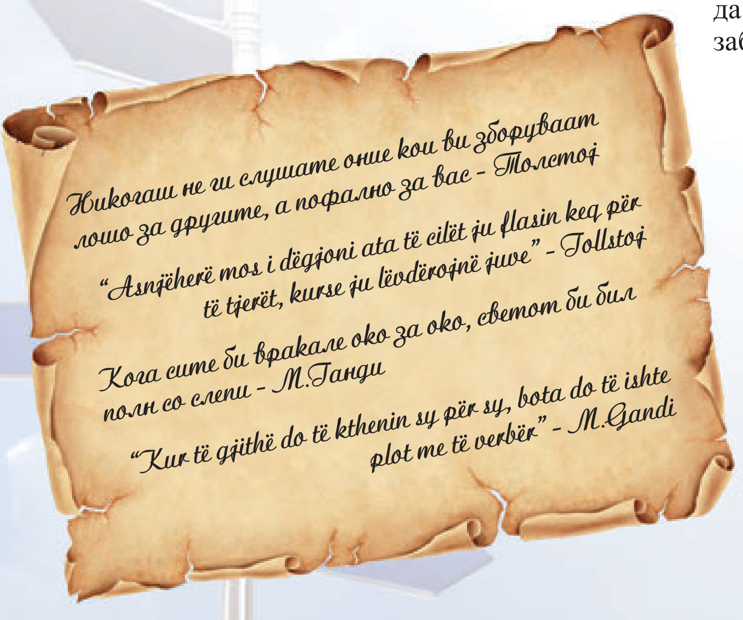

Facebook е социјална мрежа, преку која можеш да комуницираш со луѓето низ целиот свет, да дознаеш нешто што досега не си го знаел, да ги запознаеш убавините на целиот свет и ете едноставно да имаш занимација кога ти се досадно. Но денес младите различно гледаат да facebook-от, денес младите се фотографираат непристојно само за да бидат популарни, денес младите не комуницираат со роднините кои живеат во странство, туку глумат пријатели на личности кои во животот не ги ни познаваат.

Во училиште имаме македонски јазик и учиме како литературно да се изразуваме. Може одлично ни оди, но на facebook заборавиме на тоа изразување. Ама затоа ако правиме тест за бон-тон кој го употребуваме на facebook сите петки ќе имаме, и тоа е нешто зарем не?

Има зборови кои на пример на facebook прв пат ги видов, има толку вулгарни зборови, слики, видеа што мислам дека никаде ги нема, а и „хакери" имаме колку ти душа сака. Можеби ги имаме најубавите фотографии и сме најубави на facebook, ама затоа сме и мета на употребување вулгарни зборови упатени на наша сметка, и сме понекогаш мета на злоупотреба на нашите лични податоци.

Но, и покрај сите негативни работи кои можат да се издвојат, и покрај сите оние личности кои отишле предалеку со користењето на facebook-от постојат и оние кои сепак не ја заборавиле неговата употреба. Оние кои го користат за работа, да се видат со роднините во странство и да се информираат со работите во својата околина.

Епа драги мои доколку сте оние кои не го заборавиле вистинското значење на facebook-от ве замолувам да ги научите или да ги потсетите другите кои го заборавиле неговото значење.

Моника Фимчева III-10

Lifelong Learning Programme

NATIONAL AGENCY for European Educational Programmes and Mobility

Усовршување на наставниот кадар

СЕПУГС „АРСЕНИ ЈОВКОВ“ – СКОПЈЕ ЌЕ РЕАЛИЗИРА ИНОВАТИВНА ПЛАТФОРМА ЗА ПРЕТПРИЕМНИШТВО (INNOPE – ENG).

Проектот ***Иновативна платформа за претприемништво (INNOPE – eng).*** *е одобрен во рамките на програмата Доживотно учење, односно во подпрограмата Леонардо да Винчи за стручна обука на наставници ВЕТПРО и финансиран од Националната агенција за европски образовни програми и мобилност на Република Македонија.*

Спроведувањето на проектот е во соработка со институционален партнер од Виена, Австрија Тренинг центар за претприемништво. За потребите на проектните активности ќе се ангажираат наставници кои ќе вложат напор и преземат одговорност за исполнување на целите и задачите од проектот.

Проектот **Иновативна платформа за претприемништво** има главна цела да го унапреди претприемачкото образование и наставен процес со воведување на иновативни методи и активности со кои ќе ја подобри компетентноста на наставниците во реализација на наставните содржини и ќе ја поттикне креативноста и иновативноста кај учениците.

Во рамките на проектот предвидено е да се остварат низа работни пакети и активнсоти, а некои од нив се: Одржување на тренинг обука за наставници за примена на современи методи и техники за поттикнуивање на иновативноста и креативнсота кај наставниците и учениците, одржување на тренинг обука за наставници за подобрување на наставниот процес за примена на техники за генерирање и реализирање на идеи за проекти и проектни активнсоти во наставниот процес, одржување на тренинг обука за наставници за користење на информатичка технологија во остварувањето на наставниот процес, реализација на студиска и работна посета на партнерската организација во Австрија во чии рамки ќе се реализираат низа работни активности и семинари за наставници, спроведување на информативни останоци на стручни тела во рамките на СЕПУГС „Арсени Јовков“ – Скопје, објавување информации во јавни гласила за постигнувањата од проектот и соработката со Националната агенција за европски образовни програми и мобилност, десиминација и споделување на стекнатите искуства од реализацијата на овој тип образовни проекти и др. По завршувањето на проектот кое се планира да биде во првата половина од 2014 г. се предвидува да се воспостават материјални и кадровски капацитети во СЕПУГС „Арсени Јовков“ за да се обезбеди самоодржливоста на стекнатите придобивки како вградени практики во наставниот процес што ќе придонесе да се користат во иднина.

SHMEJQSH “ARSENI JOVKOV” – SHKUP DO TË REALIZOJË PLATFORMË INOVATIVE PËR SIPËRMARSI (INNOPE – ENG).

Projekti **platformë Inovative për sipërmarsi (INNOPE – eng).** *Është miratuar ne kuadër të programit Mësim I përjetshëm, respektivisht në programin Leonardo Da Vinçi për trajnim professional të mësimdhënësve dhe financuar nga Agjencioni nacional për programe europjane arsimore dhe gadishmeri ne Republikën e Maqedonisë*

Realizimi I projektit është në bashkpunim me partner institucional nga Viena, Austri Qendra për trajnim sipërmarës. Për nevojat e aktiviteteve të projektit, do të angazhohen mësimdhënës të cilët do të mundohen dhe do të marrin përgjegjësi për plotësimin e qëllimeve dhe detyrave të projektit.

Projekti platformë Inovative për sipërmarsi ka për qëllim kryesor avansimin e arsimimit sipërmarës dhe procesin arsimor duke ndërmarë metoda innovative dhe aktivitete me të cilat do të përmisohet qasja e mësimdhënësve, do të jenë më competent në realizimin e përmbajtjeve mësimore dhe do të nxit kreativitetin dhe inovativitetin tek nxënësit.

Në kuadër të projektit është paraparë të realizohen një sërë paketa punuese dhe aktivitete, kurse disa prej tyre janë: realizimi I një trajnimi për mësimdhënësit për përdorimin e metodave dhe teknokave bashkëkohore për nxitjen e inovativitetit dhe kreativitetit tek nxënësit dhe mësimdhënësit, realizimi I një trajnimi për mësimdhënësit për përmisimin e procesit mësimor për përdorimin e teknikave për gjenerimin dhe realizimin e ideve për projekte dhe aktivitete projektuese ne procesin mësimor, realizimi I një trajnimi për mësimdhënësit për përdorimin e teknologjisë informative ne realizimin e procesit mësimor, realizimin e një vizite pune dhe studimi te organizata partnere në Austri në kuadër të së cilës do të realizohen aktivitete punuese dhe seminare për mësimdhënësit, realizimin e takimeve informative të organeve drejtuese në kuadër të SHMEJQSH “Arseni Jovkov” – Shkup, publikim informata në media në lidhje me arritjet e projektit dhe bashkëpunimin me Agjencinë Kombëtare për programet arsimore evropiane dhe mobilitet , deseminim dhe shpërndarje të përvojës së fituar nga realizimi I projekteve të këtij lloji etj. Pas mbarimit të projektit që planifikohet të ndodhë në gjysmën e parë të 2014, parashikohet të arrihen kapacitete materiale dhe kadrovike në SHMEJQSH “Arseni Jovkov” që të sigurohet vetëmbajtja e përfitimeve të fituara si praktika te instaluara në procesin mësimor që do të ndihmon të përdoren në të ardhmen.

This project is funded by European Union

The contents of this publication are the sole responsibility of WCI ANTIKO and Multikultura and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

ANTICO

Women's Civic Initiative

MULTIKULTURA